

2 Putrenovatie
Enschede met
glasvezelplaten

4 Werken in de
Waalhaven:
het vertrouwen
van RST

5 Nieuwe
persleiding Borne:
de zekerheid van
een bouwteam

7 GMB BioEnergie
opent nieuw
ontwateringsgebouw

GMB Waterveiligheid & constructies

De dijk versterken met een alliantie? Waterschap Rivierenland doet het!

Waterschap Rivierenland heeft een stevige opgave. In totaal moet er zo'n 450 kilometer aan dijk worden versterkt. Het stuk van 23 kilometer tussen Gorinchem en Waardenburg is daarbij een uitdagend begin, want: hoe vind je in een gebied met zoveel bewoners langs de dijk de beste oplossing? Rivierenland toont lef. Voor het eerst in Nederland wordt een dijkversterking van A tot Z uitgevoerd binnen een alliantiecontract.

'Dit is helemaal nieuw voor ons', vertelt Henriëtte Nonnekens, die vanuit het waterschap in het managementteam van de Graaf Reinaldalliantie zit. 'Normaal doorlopen we bij dijkverbeteringen de verkenningsfase en de planuitwerkingsfase met een ingenieursbureau. Dan volgt er een aanbestedingstraject en kiezen we

een aannemer. Klinkt logisch toch? Alleen is het dan vaak zo dat de aannemer in de praktijk alsnog andere oplossingen adviseert. Of we moeten wegens verrassingen in het veld terug naar de tekentafel.'

Anders dan anders

'Wat je ziet', vervolgt Henriëtte, 'is dat de harde

knip tussen verschillende fasen leidt tot tijdverlies en faalkosten. Dat willen we niet meer. De kracht van een alliantie is dat we al vanaf de verkenningsfase als één team samenwerken. Na een marktconsultatie kozen we voor een samenwerkingsalliantie met aannemerscombinatie GMB, Heijmans en De Vries & Van de Wiel, en met Royal Haskoning DHV als ingenieursbureau.'

Samen zijn we sneller

'Als aannemer zijn we blij met deze contractvorm', zegt Hans Peppelman, die namens GMB al vanaf de tenderfase betrokken is als adviseur uitvoering. 'We hebben enorm veel praktijkkennis die we nu meteen kunnen inzetten. Zelf toets ik de plannen van de ontwerpers op maakbaarheid en uitvoerbaarheid. Zo voorkomen we dat het plan straks niet realistisch blijkt te zijn.'

Maura Niessen is namens GMB betrokken als medewerker planstudieproducten. 'Bewoners mochten al vanaf het begin meedenken over mogelijke oplossingen', vertelt ze. 'Met mijn team zorg ik ervoor dat we op alle 51 dijkvakken komen tot dé oplossing. Daarbij willen we zoveel mogelijk woningen behouden. We merken dat onze aanpak, waarbij we alle aspecten afwegen en onderbouwen, veel vertrouwen geeft.'

Samen creëren we meer

De gekozen samenwerking is behoorlijk spannend voor het waterschap, geeft Nonnekens toe. 'Het stereotype aannemer is alleen uit op geld, maar hier zie je aan alles dat dit niet klopt. Als het spannend wordt, zitten we meteen met elkaar aan tafel. De afgelopen periode geeft ons het vertrouwen dat we ook tijdens de realisatiefase - als het gaat om het grote geld - als één team blijven staan. Iedereen wil het beste project voor een veilige dijk.'

GMB Waterkwaliteit & installaties

Duurzaam gemaal voor waterschap Drents Overijsselse Delta

Aan de Vecht bij Dalfsen gebeurt iets bijzonders. Hier bouwen wij in de dijk een nieuw gemaal voor waterschap Drents Overijsselse Delta. Gemaal De Broekhuizen wordt een duurzaam gemaal met een bijzondere architectuur. Het vertrouwen binnen het bouwteam is groot.

'In het najaar van '98 viel hier ontzettend veel regen', vertelt Jim van de Geer, intern opdrachtgever vanuit het waterschap. 'Er ontstond wateroverlast doordat de gemalen in het gebied van Hasselt, Dalfsen en Nieuwleusen het water niet snel genoeg konden wegpompen. Nu de klimaatverandering voor steeds meer regen zorgt, moet er iets gebeuren.'

Slimmer inrichten

'We koppelen een aanzienlijk deel van het totale bemalingsgebied af', vertelt Van de Geers collega Geert Jan de Wit als projectmanager. 'Overtollig water stroomt straks via de onlangs uitgegraven Dalfserveldwetering naar gemaal

De Broekhuizen. Dit gemaal pompt het in de Vecht. Zijn er periodes van droogte, dan laat het gemaal juist water in. Tevens bestaat de mogelijkheid om het water onder vrij verval de Vecht in te laten stromen. De twee visvriendelijke pompen hoeven dus lang niet altijd aan. Tot dit duurzame ontwerp zijn we gekomen door onze gebiedskennis al in de ontwerpfase te combineren met de expertise van GMB.'

Primaire kering

Hans Peek is projectleider bij GMB. 'Werken in een primaire waterkering brengt natuurlijk risico's met zich mee', zegt hij. 'Dat we van de

beheerders tijdens het natte seizoen in de dijk mogen werken, is dan ook een uitzondering. Omdat de functie van de dijk te allen tijde behouden moet blijven, werken we intensief met elkaar samen. Door met elkaar mee te denken, wordt het project voor iedereen een succes.'

Vervolg op
pagina 2

Vervolg van pagina 1

Open en eerlijk

‘De bouwteamleden zijn ontzettend open naar elkaar’, vindt ook Cees Veerman, directeur van GMB Waterkwaliteit & installaties. ‘Als iets niet goed voelt, spreken we dat ook uit. Steeds komen we terug bij de vraag: wanneer is dit project voor beide partijen geslaagd?’ De Wit knikt. ‘Zelfs over de financiën zijn we volledig transparant. Dat vind ik uniek.’

Voor het oog

Veel gemalen zijn saaie grijze gebouwen. Dat geldt straks niet voor gemaal De Broekhuizen. Van de Geer: ‘Het gebouw ligt aan de weg op de dijk en is zichtbaar vanaf de N340. Het wordt een mooi doorzichtig gebouw, zodat voorbijgangers met eigen ogen kunnen zien hoe een gemaal werkt.’

GMB Haven & industrie

Nieuwe kavels in de Prinses Margriethaven

In de Rotterdamse Prinses Margriethaven heeft GMB Haven & industrie een stuk terrein bouwrijp gemaakt voor de industrie. Het gaat om ruim drie hectare tussen de APM Terminals en informatiecentrum FutureLand. In deze bijzondere omgeving heeft veiligheid de hoogste prioriteit.

Marcel Suijkerbuijk is directievoerder bij Havenbedrijf Rotterdam. ‘De tweede Maasvlakte begint zich nu volop te ontwikkelen’, zegt hij. ‘Maasvlakte 1 is al zo goed als vol, maar er zijn nog enkele plekken voor kleinere bedrijven, zo ook bij de Prinses Margriethaven. Dit is een haven voor binnenvaart en nautisch dienstverleners met een afmeerpontoon vlakbij de containerterminals. FutureLand ligt hier ook.’

Hoogteverschillen

‘Om nieuwe kavels te kunnen maken in dit deel van de haven, moesten we veel zand verplaatsen’, vertelt Hans Peek, projectleider vanuit GMB. ‘Dat heeft te maken met hoogteverschillen, we werkten namelijk deels in het oude duin dat de Maasvlakte bescherming bood tot de havenuitbreiding in zee. We hebben zo’n 25.000 kuub zand weggehaald en een deel van de bodem gesaneerd, alvorens de terreinen bouwrijp te maken. Verder hebben we de ringweg rondom het terrein aangelegd en het fietspad naar FutureLand. Om geen overlast te veroorzaken, hebben we het werk zo gefaseerd dat er altijd een tijdelijke weg was. Ook FutureLand bleef bereikbaar voor bezoekers. Voor hen maakten we in de berm bij APM Terminals een tijdelijke ontsluiting.’

Ondergrondse leidingen

‘Omdat er in de bodem ontzettend veel kabels en leidingen lopen,’ vervolgt Peek, ‘moesten we veel afstemmen met leidingeigenaren, maar ook met netbeheerder Stedin, die diverse laag- en middenspanningskabels moest omleggen. Wij hebben deze acties gecoördineerd en een kick-off georganiseerd met alle leidingeigenaren.’

Veiligheid is topprioriteit

‘Veiligheid gaat boven alles’, benadrukt Suijkerbuijk. ‘Daarom hebben we tijdens een Safety Walk het werk bezocht met een veiligheidskundige. Wat je dan bevestigd ziet, is dat GMB veiligheid hoog heeft staan, net als wij. Onze bijeenkomsten begonnen ook altijd met het safety overleg. Soms hadden wij tips voor GMB, maar GMB had ook tips voor ons. De shovelmachinist zei bijvoorbeeld: Voor orde en netheid op het werk, moeten wij ons materiaal goed kwijt kunnen. Zo zie je dat een goede samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer leidt tot meer veiligheid op het project.’

GMB Riolerings technieken

Putrenovatie Enschede met glasvezelplaten

Normaal gesproken herstelt gemeente Enschede aangetaste rioolputten met mortel en coating, maar deze oplossing volstaat niet altijd. Onlangs herstellde GMB Riolerings technieken drie zeer aangetaste putten met glasvezelbeplating. Ook herstelden we een deel van het riool.

‘Dat er iets niet in de haak was met de putten, werd duidelijk in een voortuin van bewoners’, vertelt Ronny Derksen, projectleider bij gemeente Enschede. ‘Onder de betreffende tuin zit een rioolput van zo’n 16 kuub, waarop diverse persleidingen lozen. Doordat een van deze persleidingen lekte, precies bij de aansluiting op de put, was er ondergronds veel zand in het riool verdwenen.’

Glasvezelplaten

Na een noodreparatie volgde een uitgebreide inspectie. Daarbij bleken ook twee nabijgelegen rioolputten er slecht aan toe te zijn, evenals een deel van het riool. ‘Aantasting door waterstofsulfide is veel voorkomend’, zegt Derksen. ‘Het is dé reden dat het betonriool wordt weggevreten. Onderhoud gebeurt veelal met mortel en een putcoating, maar deze putten waren al te ver aangetast. Omdat de plaatsing van compleet nieuwe putten te kostbaar is, kozen we voor renovatie met glasvezelplaten. Daarvoor zochten we een kundige en innovatieve partij.’

Richard Meijer is hoofduitvoerder bij GMB Riolerings technieken. ‘We renoveren rioolbuizen en rioolputten door het hele land’, vertelt hij. ‘Onze grootste uitdaging hier was dat we een omleiding moesten aanleggen, zodat de rioolafvoer gewoon door kon gaan tijdens het werk. Dankzij ons pomplan konden we 1.300 kuub rioolwater per uur omleiden, zonder de omgeving en het verkeer te hinderen.’

Zonder overlast

Ook de renovatiewerkzaamheden op zich leverden geen overlast op. Meijer: ‘Het werk vindt onder de grond plaats, zodat we de straat niet hoeven open te breken. Voor de rioolrenovatie plaatsen we een kous, ofwel liner van glasvezelversterkt kunststof (GVK), die we uitharden met uv-licht. In putten plaatsen we glasvezelplaten die we vervolgens lamineren met GVK-matten, zodat er een sterke constructie ontstaat. Het geheel werken we af met een vliesmat op kleur, zodat een strakke en egale put het eindresultaat is.’

Opdrachtgever gemeente Enschede is tevreden. Derksen: ‘Het riool kan weer decennialang mee, de communicatie was goed en de financiën bleven binnen de perken. Wat ik ook waardeer is dat GMB ons ter plekke graag uitlegde wat er precies gebeurde.’ Meijer lacht: ‘Ja natuurlijk, GMB’ers zijn trots op hun werk!’

GMB Services

Danone blij met afvalwaterinstallatie. 'We zetten de samenwerking met GMB voort'

Danone bouwt in Haps een nieuwe fabriek voor de productie van babyvoeding en gespecialiseerde babyvoeding. Omdat hygiëne prioriteit nummer één is, worden alle installaties regelmatig gereinigd. Wij bouwden voor Danone een installatie die het afvalwater opvangt en gedoseerd afvoert. Ook ondertekenden we een meerjarig onderhoudscontract.

Joost Oosterbroek is Utility Manager bij Danone. 'Baby's en kinderen met speciale voedingsbehoeften, die bijvoorbeeld op de intensive care liggen, zijn ontzettend kwetsbaar', zegt hij. 'Daarom gelden in onze fabriek de strengste hygiëneregimes. Om het risico op besmettingen verder te beperken, willen we onze eigen mensen niet in de buurt hebben van de installatie die het afvalwater opvangt. We vroegen GMB dan ook om een robuust systeem te bouwen, een stukje van de fabriek af.'

Slim gebufferd

'Tijdens de reinigingsprocessen van Danone komt in korte tijd veel water vrij', vertelt Han Schreurs, projectleider bij GMB. 'Dit water kan niet meteen worden afgevoerd naar de zuivering van het waterschap, want de afvalwaterstroom moet binnen bepaalde waarden blijven en zo constant mogelijk zijn. Met debietmeters, pH-meters en monsternamestations sporen we pieken in volume, pH-waarden en vervuiling op. Als dan bijvoorbeeld de pH-waarde te hoog is, mengen we het water in de egalisatietank op met een gedoseerde hoeveelheid salpeterzuur. Daarmee voldoen we aan de normen van het waterschap.'

GMB voor de industrie

Voor GMB is de samenwerking met Danone een stap verder op de industriële markt. Schreurs: 'Met onze specialisten op het gebied van werktuigbouwkunde, elektrotechniek en civiele techniek zetten we ons al heel lang in voor drinkwaterbedrijven en waterschappen, maar we verbreden ons blikveld. Met name naar de industrie. De hoge eisen die hier gelden voor veilig werken, sluiten aan bij onze visie. Hoe veiliger en efficiënter we werken, hoe meer kwaliteit we leveren. Daar heeft uiteindelijk iedereen baat bij.'

Onderhoudscontract

Danone is in ieder geval tevreden. 'Zo tevreden dat we net het meerjarig onderhoudscontract aan GMB hebben gegund', zegt Oosterbroek. 'GMB werkt veilig én pragmatisch. De organisatie is klein genoeg om snel te kunnen schakelen en groot genoeg om te zorgen voor continuïteit. Overal wordt aan gedacht en er is echt een drive om kwaliteit te leveren. We zetten de samenwerking dan ook graag voort.'

Meer kuubs verzetten dankzij de nieuwe Hyundai HX220L rupskranen

Sinds dit jaar bezit GMB twee nieuwe Hyundai HX220L rupskranen voorzien van het ECO'nergy hybride systeem. Tijdens het zakken van de giek wordt de energie van het gewicht van de complete uitrusting benut en vult de rechter hefcilinder de accumulator waarin de energie wordt opgeslagen. Bij het bedienen van de hef wordt de energie teruggegeven aan de hefcilinders, waardoor de dieselmotor en de hydrauliekpompen nauwelijks hoeven te werken. Hierdoor besparen we brandstof en kunnen we door de hogere snelheid meer kuubs verzetten. Ook zijn ze uitgerust met de schoonste motor uit hun klasse en voorzien van alle systemen die nodig zijn voor een veilige- en optimale inzet.

Duurzamer! Onze nieuwe hybride aggregaat

Aggregaten. Ze maken herrie, ze stinken en ze zijn vervuילend. Of toch niet? Met ons eerste groene aggregaat laten we zien dat het ook anders kan. Door onze processen te verduurzamen, dragen we bij aan de energietransitie.

Voor water- en bodemgerelateerde projecten werken we vaak in het buitengebied. Prachtige locaties, maar vaak is er onvoldoende stroom beschikbaar, of er zijn zelfs helemaal geen stroomaansluitingen. Omdat onze bouwketen en elektrisch materieel niet zonder kunnen, zit er weinig anders op dan aggregaten in te schakelen.

'Samen met GenPower stelden we een stillere en groenere aggregaat samen', vertelt Gerard van der Veer, hoofd materieelbeheer GMB. 'We hebben hem aangepast naar onze wensen door hem in te bouwen in een twintigvoets container, die we geluidsdicht hebben geïsoleerd. Akoestische roosters gaan geluidsoverlast nog verder tegen.'

De belangrijkste aanpassing is dat de primaire energiebron gevormd wordt door een grote lithium batterijopslag, die wordt opgeladen door vierentwintig zonnepanelen op het dak van de container. Van der Veer: 'Op jaarbasis leveren de panelen 6.144 wattpiek, ofwel 5.000 kilowattuur. Is de batterij leeg, dan slaat het aggregaat alsnog aan. De machine draait dan niet op diesel, maar op BTL, ofwel Biogas to Liquid, een synthetische diesel gemaakt uit biogas.'

'BTL is een stuk minder vervuילend dan diesel', zegt Van der Veer: 'Dit aggregaat stoot 90 procent minder CO₂-uit, 33 procent minder fijnstof, 9 procent minder stikstof en van zwaveluitstoot is helemaal geen sprake. Per liter is BTL twintig cent duurder dan diesel, maar omdat onze aggregaat per uur gemiddeld twee liter verbruikt in plaats van vier liter, kan het gebruik van BTL zeker uit.'

Onze groene aggregaat, waarvan we er binnenkort nog twee krijgen, willen we vooral inzetten voor kleinere werken. 'Dat zijn werken waar we in principe genoeg hebben aan de stroom die wordt opgewekt met zonne-energie', legt Van der Veer uit. 'Op die manier voorkomen we dat er een dieselaggregaat continu op een laag pitje staat te draaien. In principe wordt er dus helemaal geen brandstof meer verbruikt. Duurzamer wordt het niet.'

Werken in de Waalhaven

Het vertrouwen van RST

Ontelbaar veel containers, schepen die worden gelost en grote kranen die de containers systematisch verplaatsen. Zo gaat het werk dag en nacht door in de haven. Ook voor GMB Haven & industrie is hier altijd wat te doen. Voor RST in de Waalhaven werken we bijvoorbeeld al zo’n 20 jaar.

‘RST is een overslagbedrijf voor de korte vaart’, vertelt Cees van Pelt, manager technische dienst. ‘Short Sea containerschepen varen vooral langs de Europese kusthavens. Vanaf daar gaan de containers verder over de weg, of over het spoor.’

Gegroeid

Als Ed de Snoo en Koen Paulen van GMB aanschuiven voor een bakkie, is de sfeer collegiaal. ‘GMB is al vanaf het begin, als aannemer betrokken bij de totstandkoming van onze noord- en zuidpier’, verklaart Van Pelt. ‘Deze samenwerking groeide uit naar projecten en onderhoud en inmiddels kunnen we GMB wel onze huisaannemer noemen.’ Paulen lacht: ‘Als uitvoerder ben ik hier de laatste twintig jaar geen dag weggeweest. Er is altijd wat te doen: stukken straat vervangen, veegwerk, gladheidsbestrijding, enzovoort. Een groot project waar we nu aan werken, is de uitbreiding van het opslaggebied aan de zuidkant van de Waalhaven. Hier leggen we onderheide kraanbanen aan met alle benodigde infrawerkzaamheden.’

Meedenken

‘Elke minuut dat een schip aan de wal ligt, kost geld’, legt Van Pelt uit. ‘Daarom vinden wij het belangrijk dat de normale processen zoveel mogelijk ongehinderd kunnen doorgaan. Het is mooi om te zien hoeveel gevoel Koen hiervoor heeft ontwikkeld.’ Paulen vindt het vanzelfsprekend: ‘Het is een kwestie van meedenken. Langs de kade gebruiken we bijvoorbeeld steeds zo min mogelijk ruimte. En als ik van de afdeling operations hoor dat daar straks een schip komt lossen, zorg ik dat we daar even niet werken. Moet er ‘s nachts of in het weekend wat gebeuren? Dan zijn we er ook.’

‘Die flexibiliteit waarderen we’, zegt Van Pelt. ‘GMB heeft alle kennis in huis en we weten altijd waar we aan toe zijn. Ondanks het vertrouwen blijven we wel kritisch. Ik wil altijd weten of we op hetzelfde spoor zitten qua uitvoering, partners en geld.’ De Snoo knikt. ‘Dat vind ik terecht. We zijn zuinig op het vertrouwen en vanuit mijn rol als relatiebeheerder blijf ik er scherp op dat we altijd de beste prijs-kwaliteitverhouding bieden.’

Veiligheid leeft bij GMB

Permanente verbetering ten aanzien van veiligheid leeft bij GMB. Het doel? ‘Bewust zonder ongevallen’. Op dit moment hebben we dat nog niet gerealiseerd. Dat maakt ons ervan bewust dat permanente aandacht en inspanningen nodig zijn. Ons streven is om begin 2019 ons eigen veiligheidsprogramma te introduceren en later in het jaar gecertificeerd te zijn op trede 3 van de veiligheidsladder.

Iedere dag gezond weer thuis

Gerrit-Jan van de Pol, algemeen directeur GMB: ‘veiligheid is voor mij belangrijk, omdat ik wil dat al onze medewerkers en medewerkers van onderaannemers ‘s avonds gezond weer thuiskomen. Dat kunnen we bereiken door samen te werken. Elkaar aanspreken en wijzen op zaken die beter kunnen. De discussie op een open manier voeren’. Jan van Middelkoop, financieel directeur GMB: ‘Het doel van het veiligheidsprogramma is dat iedereen veiligheid vanzelfsprekend gaat vinden. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor je collega, je medewerker, onderaannemer of klant. Het moet in de genen gaan zitten’.

Goed op weg

Sinds 2015 hebben we al meer ingezet op verbetering van de veiligheidscultuur binnen GMB. Dat heeft een positieve impact gehad. Zo hebben we veiligheid standaard op de agenda staan bij alle overlegvergaderingen en is de MELD-app in het leven geroepen om onveilige situaties te melden en te verbeteren. Ook de jaarlijkse GMB veiligheidsdag die voor alle GMB-medewerkers wordt georganiseerd is inmiddels een vast gegeven.

Maak veiligheid belangrijk

Als opdrachtgever kunt u ook bijdragen aan een gezonde en veilige werkomgeving, bijvoorbeeld door hoge veiligheidseisen te stellen en veiligheid als vast agendapunt op te nemen tijdens overleggen. Zo houdt u ons scherp en tillen we veiligheid samen met u naar een hoger niveau.

Veiligheidsverklaring

Bewust iedere dag, iedere medewerker veilig en gezond weer thuis! Ons doel ‘Bewust Zonder Ongevallen’ is vanzelfsprekend als wij samen voor 100 procent onze verantwoordelijkheid nemen. Wij stellen onze eigen veiligheid, die van collega’s en anderen met wie wij werken voorop! Door onze veiligheidswaarden ter harte te nemen en elkaar daarbij te helpen, kunnen we met trots veilig werken.

Onze Veiligheidswaarden

Verantwoordelijk	Ik zorg voor mijn eigen veiligheid en die van anderen. Bij twijfel vraag ik om advies.
Bewust	Ik ken de specifieke risico's van mijn werkzaamheden en start pas als ik veilig kan werken.
Consequent	Ik werk volgens de afgesproken werkmethoden en veiligheidsvoorschriften.
Respect	Ik spreek anderen op basis van gelijkwaardigheid aan op onveilig gedrag. Als iemand mij aanspreekt, neem ik dit serieus.
Eerlijk	Ik durf open te zijn en alles te melden, zodat we hier samen van kunnen leren.

Rol medewerker

- Zorg dat je goed geïnformeerd bent, durf om uitleg te vragen en deel je kennis met elkaar.
- Schat altijd de gevaren voor jezelf en je werkomgeving in en gebruik de juiste middelen.
- Onderbreek je werk bij een onvoorziene situatie, informeer je leidinggevende en beoordeel de situatie nogmaals.

Rol leidinggevende

- Toon voorbeeldgedrag, in woord en daad.
- Creëer sfeer en condities, geef vertrouwen zodat medewerkers veiligheidszaken open kunnen bespreken.
- Zorg dat de veiligheidswaarden binnen jouw team ter harte genomen worden.

Nieuwe persleiding Borne

De zekerheid van een bouwteam

Voor waterschap Vechtstromen vervangen we een stuk persleiding dat loopt van gemaal Borne naar de zuivering in Hengelo. Gerrit Supheert, projectleider bij het waterschap: ‘Door het werk te realiseren als bouwteam, hebben we meer grip op het project.’

‘Voor mij is het de eerste keer dat ik werk met een bouwteam’, vertelt Supheert. ‘Het is even wennen, want traditioneel maken we eerst met een ingenieursbureau het ontwerp, om vervolgens een bestek in de markt te zetten. Voor de realisatie van dit project hebben we echter maar een kort tijdspad. We willen tijd besparen, zonder concessies te doen aan de kwaliteit.’

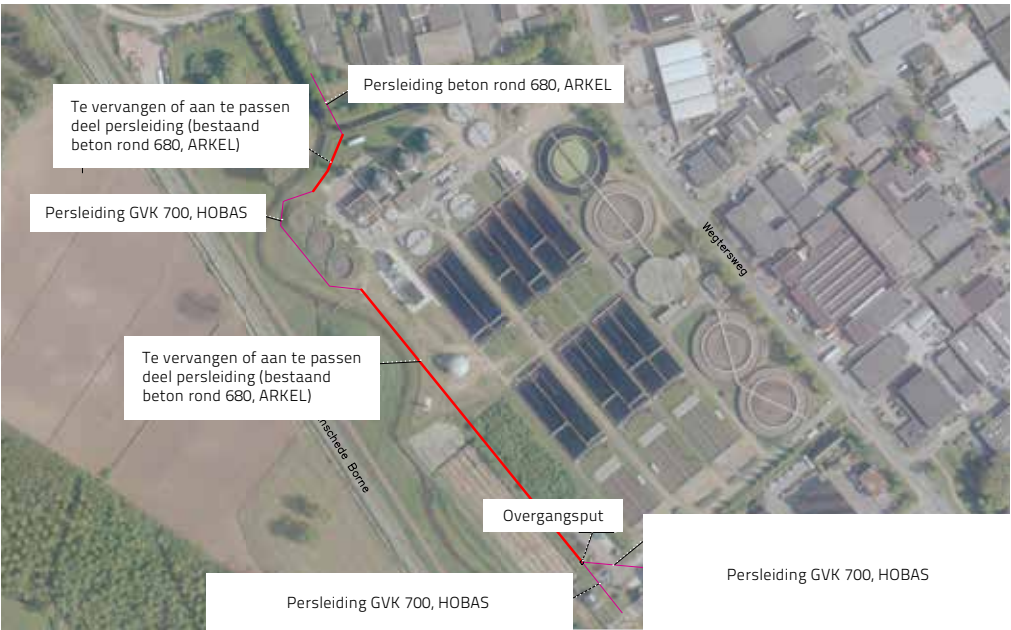
Ondergrondse uitdagingen

Een deel van de persleiding moet vervangen worden omdat op het terrein van de zuivering een energiefabriek wordt gebouwd. Daarbij wordt geheid en het risico voor beschadigingen

aan de huidige betonnen persleiding is, ook vanwege allerlei transportbewegingen en een ondergrond met weinig draagkracht, te groot. Supheert: ‘We hadden wel ideeën voor oplossingen, maar we willen zeker zijn van een goede aanpak. GMB heeft veel ervaring met persleidingen, bijvoorbeeld met het relinen ervan en hun ervaring met gestuurde boringen komt ook van pas.’

Bypass

‘Om straks de nieuwe leiding te leggen, brengen we een bypass aan’, vertelt Martin van Kooij, projectleider bij GMB. ‘Een uitdaging daarbij is dat we maximaal 16 uur hebben voor de

omschakeling van de oude naar de nieuwe persleiding. Door als bouwteam te werken en onze kennis al in de voorfase te bundelen met die van het waterschap, hebben we alle risico's in beeld gebracht en beheersbaar gemaakt.’

Geen open eindjes

Ook Wiljan Beekman, directeur van GMB Waterkwaliteit & installaties, is positief: ‘Omdat we gezamenlijk verantwoordelijk zijn, ligt de focus meer op het contact dan op

het contract. De projectdoelen zijn onze gezamenlijke stip aan de horizon en er is veel uitwisseling van kennis. Door in wekelijkse risicosessies alle nieuwe informatie te bespreken, kunnen we steeds tijdig bijsturen en maken we precies dát wat het waterschap nodig heeft.’ Supheert knikt: ‘We hebben nu een gedragen oplossing, zonder open eindjes. Er is dus geen discussie over meer- of minder werk. Dat is belangrijk voor grip op het project.’

Lekkage drinkwaterkelder opgelost voor PWN

Een lekke drinkwaterkelder. Dat is - naast waterschaarste - één van de ergste dingen die een drinkwaterbedrijf kan overkomen. Toen drinkwaterbedrijf PWN uit Velsbroek een kier bespeurde in het dak van een kelder, schoot GMB te hulp.

‘Drinkwaterkelder 6 in Hoorn vertoonde al langer mankementen’, vertelt Paul Wesselius, teammanager bij PWN. ‘Omdat niemand precies wist wat het probleem was, vroeg ik met mijn collega Bas Stoop een aantal marktpartijen naar de beste aanvliegroute.’

Voorstel: bouwteam

‘Ons voorstel was om het probleem aan te pakken in een bouwteam’, zegt Jan van Doorn, commercieel manager GMB. ‘Omdat de scope van het probleem niet helder was, wilden we zoveel mogelijk relevante partijen betrekken bij het project. PWN zag dit wel zitten.’ Bas Stoop, inkoper en contractmanager bij PWN: ‘wij hadden nog geen ervaringen met GMB, maar de presentatie van Jan en de expertise die hij meteen liet zien, gaf de doorslag. Het bouwteam dat we samenstelden, bestond onder meer uit een projectmanager en contractmanager van PWN, een betonuitvoerder van GMB en een dakdekker. Door ervaringen en inzichten te delen, kwamen we snel van probleem tot oplossing.’

Constructiefout

Van Doorn: ‘Zoals onze constructeur Klaas Kuiper en ik al vermoedden, zat het probleem in de verbindingsbewapening tussen de wand en het dak. Doordat de wapening niet sterk genoeg was, kon er een naad in het dak ontstaan. Dat is kwalijk, want drinkwater mag niet vervuild raken met bacteriën uit bijvoorbeeld regenwater. Gelukkig bleek uit het onderzoek van Klaas ook dat de constructie als geheel toch voldeed. Dit betekende dat we de lekkage konden verhelpen door de naad te

injecteren. Om het risico op lekkage maximaal te beperken, plaatsten we ook nog een betonbalk met een zwelband. Mocht er toch water bij komen dan zwelt de band op. Er komt geen druppel langs.’

Waterdichte oplossing

‘PWN is tevreden’, zegt Stoop. ‘Door alle aanwezige kennis te bundelen, werd vlot duidelijk wat er moest gebeuren. Alle disciplines sloten goed op elkaar aan. We vinden het bijvoorbeeld mooi hoe GMB, in overleg met de dakdekker, verschillende putjes op het dak verder uit elkaar heeft geplaatst. Daardoor hebben we bij regen minder last van verstoppingen op het dak. Deze bouwteamconstructie heeft zeker geleid tot het beste resultaat.’

Jong GMB timmert aan de weg

Binnen GMB hebben we een groep 'JongGMB', maar wat houdt dat in en wat haal je eruit? We vroegen het aan Tim Janssen (29), werkvoorbereider bij GMB Waterkwaliteit & installaties.

Wat is JongGMB?

Op dit moment zijn er ongeveer 50 JongGMB'ers, waarvoor ik samen met mijn collega's Robin van Dijk (25), Dirk van Sijl (24) en Marloes Fleissner (27) elk kwartaal een bijeenkomst organiseer.'

Waarom vind je JongGMB belangrijk? 'Toen ik zeven jaar geleden bij GMB kwam, was ik 22. Ik begon meteen op een project en daardoor had ik weinig contact met andere jonge collega's. Dat vond ik jammer. Verder werd ik goed begeleid, maar ik miste toch iets van coaching. Met JongGMB willen we op beide punten iets betekenen.'

Wat doen jullie zoal?

'Vaak werken we in het eerste deel van een bijeenkomst met een coach aan ons persoonlijke ontwikkelingsplan. Tijdens het werk merk ik dat ik daar profijt van heb en dat ik ook leer van collega's. Om GMB als geheel beter te leren kennen, nemen we bij alle clusters een kijkje in de keuken.'

En de gezelligheid?

'Haha, goed punt! Aan het begin van dit jaar spraken we met onze directeur, Gerrit-Jan van de Pol, over JongGMB. Hij vond ons nogal serieus en hij zei dat we best meer konden ondernemen met ons budget. Ook activiteiten die niet direct samenhangen met het werk. Dat lieten we ons natuurlijk geen twee keer zeggen en we organiseerden een bijeenkomst in Nijmegen, bij bierbrouwerij de Hemel. Dat was harstikke leuk. Tijdens het eten ontstonden er meteen nog veel meer plannen en ideeën, ook buiten JongGMB om. Er werd zelfs gesproken over samen meedoen aan de vierdaagsefeesten...'

Wat staat er nu op de agenda?

'Tijdens de volgende bijeenkomst gaan we een groepsactiviteit doen, maar we weten nog niet precies wat. Misschien een escape challenge of een virtual reality diner. De JongGMB'ers mogen zelf inbrengen wat hun leuk lijkt en wij regelen het. We hopen natuurlijk dat iedereen weer van de partij is.'

GMB in Ghana

In Ghana zijn er veel mensen die geen toilet hebben, of die van de waterleiding afgesloten zijn. Om ons steentje bij te dragen aan een betere wereld, maakten wij in de stad Tamale een verwaarloosde zuivering weer operationeel. Ook legden we een klein rioolstelsel aan, voor ruim 6.000 mensen.

'Het contact met Ghana kwam in 2016 op gang', vertelt projectleider Martin van Kooij, die zich normaal gesproken in Nederland bezighoudt met installaties voor gemalen en zuiveringen. 'We zagen toen dat bij de school voor verpleegkundigen een zuivering stond te vergaan. Ook zagen we dat het in de naastgelegen wijk, met kleine huizen en hutjes, heel normaal is om je behoefte overal te doen waar je maar een beschut plekje kunt vinden. Openbare toiletten zijn er wel, maar die kosten geld, ze zijn vies en als het donker is, is het er onveilig voor vrouwen.'

Mijlpaal

Omdat we met onze kennis en kunde veel kunnen betekenen in een gebied als dit, zijn we aan het ontwerpen geslagen. In de afgelopen

maanden is er door de lokale bevolking volop gebouwd. Van Kooij: 'De zuivering is flink aangepakt. Een bijzondere mijlpaal was het plaatsen en inwerking stellen van de pomp. De vracht met de pomp kwam aan op 25 juli. Samen met collega Jimmy Hof's heb ik alles begeleid. De zuivering draait sinds eind augustus.'

Omdenken

Van Kooij opent zijn Whatsapp. 'Kijk, van Sulemana kreeg ik steeds berichtjes en foto's. Sulemana begeleidde het werk en Hudah deed het omgevingsmanagement. Zij heeft veel contact met vrouwen, want die willen echt meer hygiëne. Ze legt hen uit dat de aansluiting op het riool 30 cedi's per maand kost, ofwel zes euro. Als je berekent wat families nu kwijt zijn aan kosten voor het openbare toilet, dan kan het makkelijk uit. Het lastige is alleen dat de mensen niet gewend zijn om te sparen. Ze leven per dag.'

'Ook op het werk ging het er anders aan toe dan hier', laat Van Kooij zien. 'Bijna alles gebeurt met de hand en je hoort niemand klagen. De mannen zijn vreselijk innovatief en de vrouwen zijn echte werkmieren. Zij dragen bouwmaterialen met schalen op hun hoofd. Dat doe ik ze niet na.'

GMB Rioleringstechnieken; steeds completer in leidingrenovatie

Bij rioolrenovatie wordt al snel gedacht aan het renoveren van uitsluitend rioolbuizen. Aan de putten, aansluitingen en pompen wordt niet snel gedacht. Toch zijn dat essentiële onderdelen van een rioolstelsel. De riolering is immers zo sterk als de zwakste schakel. GMB Rioleringstechnieken wil opdrachtgevers graag een compleet aanbod doen, daarom zijn we continu op zoek naar nieuwe technieken die het aanbod op het gebied van rioolrenovatie nóg completer kunnen maken.

Een rioolrenovatiebedrijf

Stobbink, rioolrenovatie-adviseur: 'rioolrenovatie is het terugbrengen van het riool in de originele staat waarbij het kwaliteits- en/of gebruiksniveau gelijk is aan de originele staat of beter. Na renovatie moet het riool waterdicht en voldoende sterk zijn. Ook moet het riool weer voldoende levensduur hebben. Met alleen het aanbrengen van een kous ofwel liner zijn bovenstaande punten niet volledig opgelost.

Zo zijn de putten en/of aansluitingen wellicht nog steeds lek. In feite kun je jezelf dus geen rioolrenovatiebedrijf noemen als je de overige schades niet kunt repareren of renoveren.'

Steeds completer

In 2010 is GMB Rioleringstechnieken overgegaan van een rioolreinigings- en inspectiebedrijf naar een rioolrenovatiebedrijf. Het begon allemaal met relining en het plaatsen van deelreparaties al dan niet met geïntegreerde inlaatrenovatie, allemaal gemaakt van glasvezelversterkt kunststof (GVK). In 2016 heeft GMB Rioleringstechnieken een eigen putrenovatiesysteem ontwikkeld met GVK-beplating. Op dit moment lopen hiervoor testen (o.a. 10.000 uren test) bij het Instituut voor ondergrondse infrastructuur (IKT). Eind dit jaar worden hiervan de definitieve uitslagen verwacht, maar de tussentijdse resultaten beloven al veel goeds!

Allround medewerkers

Stobbink: 'De zoektocht naar nieuwe toepasbare technieken voor een complete rioolrenovatie staat bij ons nooit stil. Op dit moment zijn we bezig met het onderzoeken en testen van een techniek om inlaten waterdicht te laten aansluiten op de liner. Al deze verschillende technieken vragen een hoop kennis en kunde van onze medewerkers.

Daarom werken we momenteel aan een opleidingssysteem waarbij alle medewerkers allround kennis opdoen. Het voordeel hiervan is dat medewerkers hun kennis van de éne techniek weer kunnen gebruiken bij het toepassen van de andere techniek.

Zo is bijvoorbeeld kennis van putrenovatie heel handig

wanneer je gaat relinen, omdat de afwerking van de kous in de put ook van invloed is op de kwaliteit van de putrenovatie. Zo blijven we onze kwaliteit continu verbeteren.'

GMB BioEnergie opent nieuw ontwateringsgebouw

Op dinsdag 19 juni jl. werd bij GMB BioEnergie in Zutphen het nieuwe ontwateringsgebouw voor zuiveringsslib officieel geopend. Daarbij konden we het glas heffen met ruim honderd belangstellenden. De uitbreiding van de ontwatering betekent een capaciteitstoename van 250.000 ton naar 400.000 ton per jaar.

'We zijn trots op waar we nu staan', sprak Gerrit Jan van de Pol, directeur van GMB BioEnergie. 'In 2008 begonnen we hier met ontwateren van slib vanuit een containeropstelling. Nu hebben we een compleet nieuwe hal, met daarin onder meer ontwateringsmachines, een bulkopslag voor polymeer en een flotatie-unit. Een grote verandering is dat we nu niet meer één maar twee decantere hebben die het water uit het slib 'centrifugeran'.'

Partners aan het woord

Tijdens de feestelijke middag waren er diverse sprekers. Joost Vliegen van decanterleverancier GEA Westfalia Separator benadrukte hoe belangrijk innoveren is voor het verkrijgen van steeds hogere droge stofpercentages. Ronald Visser en David van Trigt van Brenntag vertelden over de ontwikkeling van chemicaliën, die bij een laag verbruik al leiden tot een betere ontwatering van slib. Aansluitend pleitte Leon Korving van Aiforo voor het uitvoeren van meer metingen. 'Door ook buiten storings om meer te meten,' zei hij, 'komen we erachter wat de succesfactoren zijn voor de ontwatering: het slib zelf, flocculanten, de machine of de operator.'

Terugblik op de ontwatering

'Ontwatering is voor ons bedrijf nog een relatief jonge tak van sport', vertelde Marc Bennenbroek, projectmanager bij GMB BioEnergie. 'Na drie jaar ontwaterd te hebben met een zeebandpers, zijn we in 2008 gestart met het ontwateren door middel van een decanter. Dankzij veel trial en error hebben we een enorme volumereductie weten te bereiken. Van elke 100 ton slib houden we na ontwatering maar 23 ton steekvast slib over. Na de compostering, is dit nog slechts 5 ton biogranulaat. Dit wordt veelal ingezet als biobrandstof.'

Meer slib duurzaam verwerken

De uitbreiding van de ontwatering is ingegeven door de vraag vanuit de markt. Van de Pol: 'We krijgen steeds meer vloeibare slibben te verwerken van waterschappen en uit de industrie. Klanten laten slib niet alleen ontwateren om afzetkosten te besparen. Ze willen ook voldoen aan klimaateisen en bijdragen aan de circulaire economie. Met deze uitbreiding voldoen we aan de toenemende vraag.'

Op 1 mei 1963 werd Aannemersbedrijf G.J. van de Pol en Zn opgericht, alle landbouwmachines van het loonbedrijf werden verkocht en de eerste dragline gekocht. In 1967 werd het bedrijf omgedoopt in 'Midden-Betuwe', vanaf 1988 werd het logo Groep Midden Betuwe gehanteerd.

Opa Gerrit-Jan van de Pol begon het aannemersbedrijf samen met zijn zoon Arend. Later kwam broer Marius in het bedrijf, die na enige jaren weer boer werd. Arend, Teunis, Rengert en Albert waren tot 2000 de aandeelhouders en kartrekkers van het bedrijf. Nu kent het bedrijf negen aandeelhouders, waarvan er vijf in het bedrijf werken.

T (088) 88 54 000
E info@gmb.eu
I www.gmb.eu

www.linkedin.com/company/GMB-eu
www.twitter.com/GMBtweet
www.youtube.com/user/GMBSure

© Zonder schriftelijke toestemming van GMB is gehele of gedeeltelijke overname van artikelen, foto's, illustraties en onderwerpen verboden. Disclaimer: wijzigingen voorbehouden. Aan de in deze uitgave vermelde gegevens kunnen geen rechten worden ontleend.